

הכתרה

פרשת בעלותך

גליון מס' 5

לקט מאמרים לחיזוק הצניעות

בגליון זה נתחיל בעו"ה לעסוק ולעניין במקורות לחיוב צניעות הלבוש. ככונותינו בלי"ו להקיף בהמשכים את העניין מכל צדדיו, לכלליו ואח"כ לפרטיו בעו"ה. מטרתנו להציע הדברים וללבנם ביחד עם ציבור בני הורה, וע"כ כל הע"ו וכן תורה שיש לה העיר או להשיב על הדברים, אנא ישלח אלינו (ת.ד. 57375 57375) ובלי"ו נדון בדברים כדרכה של תורה, מעל גבי הגליון.

המקורות לחיוב צניעות הלבוש

הקדמה

הנה ישנם הטוענים דא"ך ייתכן לומר דאסור מדינא ללכת בלבוש שאינו צנוע, והלא לא מצוינו כן בכל ד' חלקי שו"ע, והנה פסטי חלק מעניני צניעות הלבוש ומנאמס בשו"ע וכפי שיבואר בעו"ה, אמנם פסטי הדברים ברובם אינם נמצאים, וכן עצם האיסור בפריצות וכפי שיבואר להלן אינם מופיעים בשו"ע. אמנם טענה הנ"ל אינה טענה כלא, דלא כל מצוה או איסור מוכרחים להופיע בשו"ע, כמבואר במ"ב סי' קנ"ו אחרי קרא"ד שבי"ו והנה יש כמה מצוות חרידות, עשין ולאין, שמוטלות על האדם לעשות ולהזהר בהם בכל עת ואינן מובאות בהשו"ע, כמ"ל, וע"כ יש שמהם חלק מהדברים, וביניהם איסור לשון הרע ע"ש בו כו"כ עשין ולאין וכמבואר בפתיחה לח"ח, ואעפ"כ לא נזכר בשו"ע. ועי' ג"כ מ"ש"כ הרמב"ם בפיהמ"ש מנחות פ"ד מ"א גבי דיני ציצית תפילין ומוזוה לשם דירבה בהם השמנה, ח"ל "וסיבת זה בעיני, לפי שהיו הדברים האלו מפורסמים בופן חיבור ומכפי, והיו ענינים ידועים ונהוגים ביד כל העם פרט וכלל, ואין ענין מהם נפלא משום אדם, וע"כ לא ראה לרבר בהם, כמו שלא הסדיר התפילה ר"ל נוסחה, וא"ך יתנהג שליח ציבור, לפי שהיה מפורסם".

ופשוט דכמו"כ ח"ל לענין צניעות הלבוש, בדורות עברו לא הוצרכו לרבר בזה, דכל בת ישראל היתה חדרוה רגשי צניעות עצמים, ולא העלתה על דעתה כלל ללבוש בגדים שאינם צנועים, כמו"כ רגשי צניעות אלו הנהו אותה בלבושה הרגיש ולדעת מה צנוע ומה לא. וזאת ועוד, בדורות עברו בדי"כ היו הנשים היהודיות תופרות את בגדיהן בעצמן, ולא נזקקו לקנות בגדים שיוצרו ע"י אחרים, וכ"כ לא נמצעב אופנה גויים ח"ו (ראה מעשה שד"ם ונהוגים ביד כלל היו כ"כ סיבות שיתרדו בגדי פריצות למתנה ישראל.

יתר על כן, ה"סנויות ללבוש בגדים שאינם צנועים לא היו אז כמיום, מכמה סיבות. א. הרחוב בכלל, לא הגוי, לא היה פרוץ בדורות הראשונים כהיום, וע"כ בספר סתרים תתש"א שבי"ו "כמו שמנהג הנכרים כן מנהגי היהודים ברוב מקומות, כגון אם הנכרים גזורים בעריות כן היו בני היהודים הגזורים באותה עיר". ב. עיקר הניסיון בזה הוא שצניעות בחיוב כידוע, וברורות עברו על היו בנות ישראל יצאנית כהיום, וע"כ רמב"ם פ"ג מאישות ה"א. ג. בדורות עברו היתה הצניעות היהודית האמתית ארבע ושלשה, ולא היתה עליהן לעול ולמשא וענין של "כללים", הן ידעו שהצניעות היא החן האמיתי. (וכי הגה"ק מקלוזניבורג ע"י ח"ל "אם היו בנות ישראל מבינות את מותח החן והיופי האמיתיים שברא הקב"ה בעולמו לטובה ולכרמה, מעצמן היה מתחורר בהן רגש של סלידה ובוז לכל הנהוגים החרשים והאופנות המתחדשות וכזאת לעולם ע"י הגויים מלישניהם").

וממילא ענין הצניעות היה טבעו בכלל ישראל, לא כד' זעזוע והזרה גדולה מכל פריצות שהיא. (וחזי' ג"כ בכל ספרי השו"ת שדנו בענין מנסכים לנשים, שכתבו בפשיטות דהוי פריצות איסור גמור, לרבר מאיסור לא ליבש ובהקוותיהם, ולא טרחו כלל לבאר מהו האיסור בפריצות, וזה צריך להיות ברור לכל יהודי שפריצות הוא עוון חמור. עי' שה"ל ח"ב סי' סג, ומנחי" ח"ב סי' קח. ועי' ג"כ מה"ש הגר"מ גרוס שליט"א, הובא בסו"ס מלבושי כבוד, ח"ל "דאין השו"ע צריך לפרט בכל פרטי אופנים של לבוש שאינו צנוע, ורוח הוא באנוש להשכלי ולהבין את אשר לרח"ק").

אבל היום, שנפלה עטרת ראשנו היא עטרת החשיב בעטרת הצניעות, והצנעו והחזיקו, והצליח מעשה שטן להצניענו בגדי ישראל, לרבר, יש לרבר ולעורר בזה, ולבאר חומר האיסור.

ית' ש' שיעוליו הדברים ויכנסו לליבוותנו ונזכה להשיב עטרת הצניעות ליושננו, ונזכה להשראת השכינה בינינו, כמו שאמרו חז"ל (ירוש' בבא מציעא פ"ג הל' א) "אמר להם משה לישראל, הווי יודעים שאין קמרה" מייחד שמו בישראל אלא בזמן ויהי מחנין קדוש, ואותה שעה הוא קמרה" שכמו ביניכם והוא מציל אתכם מיד ארביכם", ונזכה לנפלה השלמה כבי"א כמו שאמרו חז"ל

(ליקוט שפעני, דף רח) "ואין הדורות נגאלים אלא בזכות נשים צדקניות שבדור, שנאמר זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל, לפני צניעות הלבוש, אלא לבית ישראל, (וע"כ מ"ש"כ בזה ב"ב הישר פ' פב).

הנה מצוות צניעות הלבוש, כוללת ב' חלקים, א. איסור גילוי בשר במקומות שצריכים להיות מכוסים. ב. בגדי פריצות לבית ישראל, לפני צניעות הלבוש, אלא לבית ישראל, (וע"כ מ"ש"כ בזה ב"ב הישר פ' פב).
הנה מצוות צניעות הלבוש, כוללת ב' חלקים, א. איסור גילוי בשר במקומות שצריכים להיות מכוסים. ב. בגדי פריצות לבית ישראל, לפני צניעות הלבוש, אלא לבית ישראל, (וע"כ מ"ש"כ בזה ב"ב הישר פ' פב).
הנה מצוות צניעות הלבוש, כוללת ב' חלקים, א. איסור גילוי בשר במקומות שצריכים להיות מכוסים. ב. בגדי פריצות לבית ישראל, לפני צניעות הלבוש, אלא לבית ישראל, (וע"כ מ"ש"כ בזה ב"ב הישר פ' פב).

הנה מצוות צניעות הלבוש, כוללת ב' חלקים, א. איסור גילוי בשר במקומות שצריכים להיות מכוסים. ב. בגדי פריצות לבית ישראל, לפני צניעות הלבוש, אלא לבית ישראל, (וע"כ מ"ש"כ בזה ב"ב הישר פ' פב).

א. ויהי מחנין קדוש (ירמיהו נ"ט)
כתב הסמ"ק במצוה זו "להיות צנוע, דכתיב והיה מחנין קדוש... גם בכל דבר צריך להיות בצניעות ולא בפריצות". וצ"ע לזה הביה"ל ריש סי' ג'. והנה גם לדעת הסמ"ק המצוה בעיקרה נאמרה על צניעות בבית הכסא, כמבואר בפסוקים ובסמ"ק שם, אלא שלדעת הסמ"ק נכלל בזה גם מצוות צניעות כללית בכל דבר.

והביאו זאת רבים מגדולי ישראל כמקור למצות צניעות הלבוש בנשים, במכתביהם ובספריהם ללפנים העוסקים בנושא הצניעות. וכ"כ במכתבים ומאמרים ח"ג ע"ק, וכן בארחות יוסף להגה"ק שליט"א ע"י צניעות. ופשוט וברור דצניעות ח"ג ע"ק גם בבגדים צרים ועצומים וכן בגדים בצבעים זרים ורועשים, וכל שאר מצינין בישין, דכ"ו הוי בכלל פריצות וחוסר צניעות וכפי שיבואר להלן בעו"ה כ"א במקומו.

והנה לענין צניעות הלבוש בנשים ע"י שם עור ממוני המצוות שמנו זאת, חלקם דוקא במלחמה וחלקם בכל מקום ובכל זמן, עי' בס' פתח הדריב סי' ג' שסיכם הדברים בזה, וכי יש דיש לחשוש לשיטות דהוי מה"ח ולא מדרבנן, ופסקי"מ שאיסור ספקא דאורייתא לחומרא, וכע"ז כי בבא"ש סי' יצא ע"ד, ולכא"ו צ"ל להיטו משום דלא מצוה לנפיקה הלכה חמיקילום. איהו דמשמע מדברי הרמב"ם פ"ג מהל' דעות ח"ו דהוי רק מנהג ח"ח, כבר ביאר האחרונים ע"פ הלח"מ שם בהל' ד' שבי"ו דבאמת כ"א חייב, ר"ל דת"ח צריך ליהדר ביה. ולשון הטו"ש סי' ג' משמע דחייב הוא, אמ' מה"ח אמ' מדרבנן.

אמנם תוספת זו של המצוות, דנכלל בזה מצוות צניעות כללית, לכא"ו לא מצאנו זאת בשאר מוני המצוות, אמנם לכא"ו ביה ליה חלקא דאורייתא לחומרא, דשאל הלכה כהסמ"ק, (אמנם לענין צניעות הלבוש בנשים לכא"ו אין נפקי"מ בזה דבא"ו איסור וכמו שיתבאר) ח"ל הנ"ל יוצא דלא נתברר לנו דלא קיי"ל כהסמ"ק. (אמנם אפשר דעת שהוה דעת יחיד אלא בתר הרוב ויל"ע).

אמנם הנה דינין לבישת בגדים דריש סי' ב' מבואר בפוסקים היהודים מות סתידות ולא מעיקר הדין [ואף לשון השו"ע משמע דהוי דין גמור, ע"י פ"ד' דשיאר רבנני צניעות צריך כל אדם לנהוג מות סתידות]. ולכא"ו מוכח מהו דלא קיי"ל כהסמ"ק, ובעצם קישת עליו גממי דשבת קידוש. ומשמע דהוי סתידות. ואפ"ל דינין לבישת בגדים אינם בכלל הכלל של הסמ"ק, דאיי"ו בגדר "פריצות", אמנם ע"י במ"ב שם שבי"ו דבאמת המרחץ אין בזה משום פריצות, משמע דבאל זה הוי "פריצות", אמנם לשון מ"מ משמע דהוי איסור גמור ודלא כהפוסקים הנ"ל וא"כ ל"ק. וע"כ בשו"ע הרב במהדור"ם שנמצא בתחילת הספר, סי' שבי"ו "וחכמים צוה בה לאדם להיות צנוע בכל ארחותיו ולא להתנהג בפריצות", ובענינם שם (והוא אמרו חז"ל) העיר ע"י מחברי הסמ"ק. ולכא"ו היינו משום דנקט כעין לשון הסמ"ק וכי ע"ז וחכמים צוה, משמע דס"ל דלא כהסמ"ק דהוי מה"ח. אמנם ע"פ חז"ל דאיכא בכל דבר פריצות ע"פ איסור רבנני, ופסוטי דה"ח באשה.

ב. קדושים הוו. (ויקרא י"ב)
הנה רש"י פירש בזה (הו פרושים מן העירות ומן הגוים) ומקורו מהמדרש רבה שם, וביאר בהדרגה פס"ו חז"ל "ווי מצוות עשה, שכל מה שאסר בעריות בלא אז הכתוב לאסור השאט נמי כמצות עשה קדושים הוו". ואין הכוונה רק לאיסור בלבוש אלא שישן שהן ערוה עליו, דהיי א"ה החרדים בלאו דלא תקרבו, ומבואר דכל אדם השנין לעריות צריית איה בת"מ קדושים

* עי' בבית רמב"ם, וכ"כ באמ"י וי"ד ח"ג סי' ב' (המקד מעבר דף)

תהיו. ולפי"ו, אי נימא דעוברת על לאו כמה שהולכת בחוסר צניעות, אי"כ איבה כזו מ"ע קדושים תהיו. ואם עוברת על לאו או לא ע"י בזה לבקן (בגלוינות הבאים בעו"ה), ואמנם משום לאו דלפני עוור לא מסתבר שמתעורר על קדושים תהיו, דא"ו לא מיוחד לעניני עריות, אבל משום לאו דהא תקרבי אי נימא דעוברת (אמנם בפשטות אין בזה האי לאו וכפי שיבאר בעו"ה), אי"כ ה"ו איבה קדושים תהיו. והנה רש"י הסו"ק "שכל מקום שאתה מוצא גדר עוור אתה מוצא קדושה", ולפי"ו אולי י"ל דכל "גדר עוור" הוא ככלל קדושים תהיו. ויל"ע.

והרמב"ן ביאר דהוכחה בקדושים תהיו שלא יהיה נבל ברשות ההורה, כידוע. וכי מרן האיבי עור"ו ז"ל במכתבים ומאמרים שם, דאך להחליק על הסמ"ק, מ"מ מצות הצניעות נללת בקדושים תהיו לדעת הרמב"ן. (ואיירי התם בענין צניעות הלבוש בנשים) וצ"ב, דלכאור דברי הרמב"ן שייכים רק במה שהוא ברשות ההורה, אבל ענין צניעות הנשים לכאור אפי' אי לא נימא כהסמ"ק מ"מ י"ש בזה איסורי תורה כגון לפני עוור, ובחוקותיהם תהיו של תלכו, ופרע את ראש האשה, לילפי' גם גילוי ערוה, וכפי שיבאר בהרחבה בעו"ה, בלוינות הבאים. וא"כ הוי שלא ברשות התורה. [ואין לומר דכ"ש, הוא דלא קדושים תהיו היא מצוה מיוחדת לדברים שלא נאמר בהם איסור בתורה, קדש עצמן במותר לה].

ונראה, דדוקא כה"ג שיטנו איסור מיוחד למעשה שעושה, לא הוי בכלל קדושים תהיו, וכגון מאכלות אסורות ואיסורי עריות, משא"כ בצניעות הלבוש אי לא נימא כהסמ"ק, נמצא שאין איסור מיוחד ע"ז אלא שעוברת בזה על איסורים אחרים כגון לפני"ו ובחוקותיהם. אמנם דין ופרע את ראש האשה לכאור הוי איסור מיוחד, וע"י בזה במקומו, ועכ"פ זה כולל רק גילוי ערוה ולא גברי פרישות.

ואפשר שיה"ל יותר מכך, דהנה מדברי הרמב"ן נראה דענין קדושים תהיו הוא פרישות מאחורי הגוף, והנהגה אחר תאוותיו הוא הנקרא נבל, וא"כ י"ל דדוקא איסורים שענינם קדושה ופרישות מאחורי הגוף מסוימות הם אינם ככלל קדושים תהיו, להיבט' שבמעשה זה אינו ברשות התורה, וכגון איסורי עריות מאכלות אסורות (ע"י מה שבאר הרמב"ן בעצמו ויקרא י"ח) וכל בעשה איסורי עריות ובשמות כל על בטעם איסורי המאכלות, ודוק, אבל בעשה איסורים שאין בו איסור מיוחד הרמב"ן ליבטלה' שבו, אף שיש בו איסורים אחרים שפיר הוי בכלל קדושים תהיו. ולפי"ו א"ש.

בגילוי ערוה נעסוק א"י בענין ולא יראה כן ערות דבר ושב וסודיך, סילוק השכינה הגנוס ע"י חוסר צניעות

פניני הכתר

שריפת הבגדים

הדברים הבאים ערשנו לפנינו שבעים שנה ויותר, בהיות הרב הצדיק, ר' יוסף חיים זונגפלד זצ"ל, רבה של ירושלים ע"ק, הרב הג"ל הנזיר את ערותו ביד רמה ובכבוד. אור והרם של חכמי ירושלים זרה אז למרחקים. שכן תורק משה, עיני מלאה חכמים וסופרים, קדושים וגאונים, צדיקים, חסידים ואנשי מעשה.

אבונה של ירושלים היו ספגנות בשים ופוסקים, וזה הקדוש ומדרשים. בכל פינות העיר לא פסק קול התורה ביום ובלילה.

גם נשות דור-דורו היו עזר כנגדם בקדושה, בטהרה בצניעות שאין לתאר. כל אשה ואם בישראל הייתה תופרת לעצמה את בגדיה. נשים צדקניות רבות, שיהאן קודמת לחכמתן, היו בקיאות מלאכת הפרידה. בייחוד הורויות היו תפורות בגדים לנשים שלא יכלו לתפור לעצמן. הן היו באות ליבן, ושם מדרן, גזרו ותפרו בגדי צניעות לכבוד, כפי שנתנו אמותיהן בידות עברו.

הבגדים היו כה עבים, רחבים וארוכים, וחלקם היו עטורים בקישוטי רקמה עדינים ויפים, עד שאותן נשים צדקניות מצאו לנכון בערוב ימיהן להקדיש את בגדיהן לבית הכנסת לעשות מהם פרוכת לארון הקודש. הבר היה זו והתור. לבם של באאי בתי הכנסת היה סמוך ובטוח שהצדקניות הללו כונו כונות קדש בעת הפירת בגדיהן, כבעת עשות פרוכת המקדש ממש.

מנהג קדוש זה, שהיה נפוץ בכל תפוזות ישראל, מורה לנו כאלף עדים, אלו בגדים עבים וארוכים לבשו אמותיהן הקדושות.

ימי זעם ותהפוכות קדורות החלו להעבי על שמי ירושלים. הפרות הבאושים של ההשכלה והחילוניות לא פסחו על זה קודש. באחד הימים פתחה חנות בגדים מוכנים מן החוץ, ונשים תפוזות החלו לקנות בה.

בתחילה הייתה הסתרה סבירה, אך אט-אט התרבו הנתינות, נפוצה סחורה רבה, ריחה מביאש וטעמה רחוק מנחמתי קשת מנהגו בן ישות ירושלים בידות עברו. הבגדים החלו יותר ויותר להיות קלים יותר וקטנים, גרים לקצרים.

אולם הגדילה לעשות אמת אצות שהחלה להרמס בעיקר, ונשים תפוזות קנו אצות אשר עלהן הדפסי פרחים גדולים שבטלו מאד בצורתם, דבר שהיה מושך את העיני ומעבי על יל' כבודה בת מלך פנימה".

דבר זה הרחיק מאד להאגון הצדיק, רבי יוסף חיים זונגפלד. הוא ראה בכך פריצה חמורה מאד, וחשש מצרות וקורות קשות מנהגו בן ישות ירושלים שבעצם הפירת בגדים עברו בזה ישראל על יד פורקי ועל ולא לעדי אצות צדקניות, היא רעה רעה הולה חמורה כעצת בלעם הרשע.

המחצת צדקה ממרמס יותר, בזה הרב ולשמשי הגאונים לקחת סכף מקמת הקהל, לנשת הנתינות אלו ולרכש מן את הסחורה כולה. במקביל, שלח הרב להודיע בבתי-המדרשות על אסיפה דחופה בכך העיר בראשות הרב, בהדין ודקני וכלי ירושלים.

בערוב היום, כאשר התאסף צבור גדול, חזר הרב להכעיר מדרות אש עוקות, ולתוכה השליכו בזה אחר זה את בגדי הפריצות אשר נקנו זה תעה. השמעה פשטה ושעלה לה כנסים. רבה של ירושלים עושה מדרות בכבר העיר.

מכל העברים נחפו אנשים ונשים, תמיהים לראות, על מה ולמה מעבי הרב מדרות ענק? הן לא ערב פסח היום ולא ג' בטעם איסורי עריות ובשמות כל על בטעם הגדול שנתאסף, עצר את נשימתו למראה מאות בגדי היוקרה העולים בלהבות אש.

וקני העיר וחסדיה הבינו היטב מה חמורה העברה של בגדי שחי, עד כמה עצומה הסכנה של פגיעה בצניעות, כמו שנאמר יושב מחורין". אולם לנשים ולעמי הארץ המימינין, היו הלהבות העצומות לערות ולמורת, לאילפם בינה עד כמה יש לבער פריצות מן העיר, כדי שלא יתפסו בעוון ערות דבר.

אשה צדקנית שנתרה מהדור הוא, ואשר מפיה נכתבו שירות אלו הכריזה בפנינו אמרה: עד לרגע זה רואה אני לנגד עיני את הלהבות ההובות מכלות אותן אצות, וצמרמורת קודש חולפת בכל גופי.

(עלמות ל שוחר)

במה לצניעות

(מבזרזר והפרסם תנבות של קדושים נודון בדבריהם בעדיה)

לכבוד "הכתר"
קדושת את הגליונות, ויש לציין שזו פעולה מאד חשובה, ואני מבקר אתכם על זה, לדעתי לא יכונ לעשות הכללות, דבר הנשים והנבות מעונינות בלבשו צנוע ובציאות צנועות, אלא שיש היכל אל ענבאד גנב אלא הורא גנב.
הנתינות שמוכרות הבגדים והמסלונים של הפיאות הם הגורמים למצב הזה. גם בתנויות ובסלונים הבגדים שקובעים להן וזאחריהם ומנשים יתיר. יכני יש לרבו את המאמצים בתנויות ובסלונים, להשפיע עליהן, וזאחריהם יכני את הנתינות כאשר הנתינות יקנו מהן שישו יתיראל ללבשו ופאות צנועות, חשוב לפנות להורים ולבעות הבגדים אל לצעירי לא כל אשה ובת מוכנה להיות שונה.
הפניה לתנויות ולסלונים צריכה להיות בסדר בנים יתיר, ואם לא מועיל יש לשקול צעדים יותר חריפים.

אני חוזר ומאחל לכם בהצלחה.

בבית 22
תלמידי

תגובת המערכת: ראשית, יש להבהיר כי סענה זו אינה אלא סיבה לכך שמעליך השטן מתעניין. אבל איך יתראה דאמת אי"כ סענה כזו, דאם לא כל הנותר הי"ש יפסיק למכור בשר נטוי וכי אלה הפרדה כל סענה לקנות בשר שאינו כשר הי"ש ודאם היינו יודעים שבגד שאינו צנוע הוא איסור חמור לא פחות מאכלות אסורות. אין ספק שלא היה נראה הרחוב תהודי כפי שגראה, למרות ההצגה בתנויות ובסלונים, ואם הרחוב נראה כך, את הוא י"כ איננו מבינים את חומרת הענין.
שנית, היכלו בבגדי הנתינות עוסקים בכך לפרנסתם, עתייהם לא התמול, ופשוט שאם הם יורחבו שיהקישו עליהם ולבגדיהם יפסיקו, אין עושה נשנתנה הנתינות והנתינות, ודאם כ"כ פשוט שאם ע"י ותודי לעצמנו את שתיבות הצניעות וחומרת הפכה, ולא נכנו כ"כ בקלות להצטט שיש בתנויות, אלא נעמוד על שלנו ונדושו בגדים צנועים, בדידנו להפוך את תכונת הנתינות.
חידוע על תויות ומכירתו המוכרות בגדים צנועים, יודענו והפרסם ב"ל"

קונטרס סיטרא קדושה

נחאבר ע"י אחד ממרביצי התורה שליט"א

פרק ד.

שאלה: מי שכבר ניסה פעם להעיר לאשתו ולא העויל, האם יש דרך שיוכל להשפיע עליה.

ת: עי' מש"י אשר הסטיפילר זצ"ל באגרות קודש, והדברים ידועים. וממילא, כמר הבעל משרד לאשתו שהוא אשתו יותר ודועים. את שמור על הצניעות, ומאידך הוא גורם לה להיבט' שמלמדיה לא צנועים מפחיתים את ערכה בעיניו, האשה תקולט את המסר, ותעשה כל נאמץ כדי למצוא חן בעיני בעלה. וההיסוד ידוע לכל מי שמבין קצת את מהות חיי הנישואין המתוקנים.

מובא בספר זה והדר לבושה ע"פ: לפני כמה שנים דרש מרן הרב ש"ז זצ"ל בפני אברכים, בנושאים הקשורים לצניעות. לאחר השיעור, ניגש אלוו אברך עציר וטען כי הוא כבר התייאש מלנסות להשפיע על אשתו בנושאים אלו, משום שהיא אינה מוכנה לקבל את דבריו. השיב לו מרן זצ"ל: ח"ו! אומרים שבאופן טבעי אשה רוצה לעשות טוב בעלה, והן צנועות בלדורות מתעלמות מאשפת בעליהן. לכן, אם באמת היא רוצה שאשתך תתלבש באופן הכשר בתכלית, קרוב לודאי שתהיה איתה מסומכה לכך. כיון שהיא מסומכת, נראה כי בעצם גם לך זה לא חשוב באמת, ואשתך מבחינה מחוסרת סברת, נראה כי ולהבדיל, נביא אם דעת איש מדקדק נכרי", שכתב כך: כל דבר יודע כי הוא יכול להביא את אשתו, בקרוב נעם, לעשות כל לב שחוא, ולוותר על כל דבר שחוא. היעלת ביהו, כי אם הוא משמיע באזניה מחמאות אצדות כי היא יעלת ביהו, טובה, היא תיחף לחסוכות ביהו. ואם יאמר לאשתו עד כמה היא נאה בעיניך קשתה לעצמה בשנה שעברה, היא לא תמיר אותה אפילו בשמלה המפוארת ביהו.

1 דביו הובאו בסיווי לשון מילים] בספר כיצד תרכוש ידידים והמפתיע עמי' 239

יתודי יקר, אי ליבך כואב על מצב הצניעות הירוד והנך מעונין לפעול לחיזוק הענין, אנו י"ש עמנו כפי הצניעות העילון. כל תורה חשובה, אפי' שקלים בודדים. כמ"כ דרושים מסוימים בשבועות מנוהרים, ויעקב, רמות ד', ורמבה, הר נוף. המענין לסייע ויכל לפנות לשל: 002-522132 תורה.